

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število rač. št. 11.400

„JUTRA“

Dograjevanje nemške diktature

Ministrski svet edino zakonodajno telo

Razvoj narodnosocialistične revolucije v Nemčiji je dosegel novo pomembno stopnjo. Zadnjega julija zvečer je namreč državna vlada izdala zasilno uredbo, ki temeljito spreminja zakonodajno proceduro ter s tem tudi ustavo samo, ki je itak samo še nepomemben papir. V smislu te uredbe ne bo poslej več odobral zakonov državni zbor, kot normalno zakonodajno telo, marveč bo to delala vlada sama, zato se bo tudi uvodni stavki zakonov temu primerno spremenili ter se bo poslej glasil: »Državna vlada je sklenila sledeči zakon.« Tako sprejeti zakoni bodo veljali že od tistega dne dalje, ko bodo uradno izdani, ne pa šele po 14 dneh, kakor doslej. To velja tudi glede sklepanja pogodb z drugimi državami, ki jih bo poslej ratificiral enostavno ministrski svet sam. V zvezi s tem je pa pomembno tudi še to, da bo o finančnih zadevah odločal sam finančni minister kot vrhovna kontrola, odobritev bo pa dal zopet ministrski svet.

Tako v političnem kakor tudi v juridičnem oziru je ta uredba za Nemčijo najdalekosejšega pomena in možnosti. Že njo je postal Adolf Hitler s svojimi ministri tudi diktator v zakonodaji. Sedaj more svobodno kadarkoli in kakorkoli hoče spremeniti ne samo weimarsko ustavo, marveč tudi ves ostali notranji ustroj države. To bo očividno tudi storil, seveda postopoma, ker ve, da naglica ne bi bila koristna ali bi pa utegnila postati celo lahko tudi nevarna. Da je njegov namen že od vsega začetka položiti Weimar v grob preteklosti, ve pač vsa Nemčija, pa tudi Evropa. Kar se je doslej storilo v tej smeri, je pa bilo vse več ali manj brez pravne podlage, akt revolucije. Z novo uredbo je rešena tudi pravna stran. Parlament n. pr., ki je danes po razveljavi mandata opozicije le še družba hitlerjevcev in hospitantov, je dovršil svoje poslanstvo. Sedaj, po izdaji nove uredbe je izgubil tudi še formalno zakonodajne pravice in je postal ipso facto nepotreben.

Poleg parlamenta je dobil hud udarec tudi državni predsednik maršal Paul von Hindenburg, ki je postal samo še paradni reprezentant države, nekakšna petreficirana relikvija preteklosti. Na predsedniškem naslanjaču lahko sedi še

naprej, dokler ga božja previdnost ne pokliče v drugo življenje, sicer pa ni Hitlerju ne koristen ne škodljiv. Koristen ne zato, ker ni več odvisen od njegove naklonjenosti ali nenaklonjenosti, škodljiv pa ne zato, ker mu kancelar lahko vsak trenutek z novo uredbo vzame vsako uradno funkcijo. Tako je Hitler naposled dosegel kar je hotel: postal je neomejeni diktator Nemčije. Novi zakoni bodo sedaj sledili drug za drugim. Kateri bodo prišli prej in kateri poznej na vrsto, se ne da prerokovati, zlasti pa je negotovo kdaj se bo pričelo dokončno preoblikovanje Nemčije v korporacijsko državo in v kakšni obliki. Se bo Hitler odločil za čisto kopijo Mussolinijevega korporacijskega sistema, bo sledil morda Rooseveltu, ki kani nekaj sličnega, ali bo ustvaril čisto nove podlage? To bo pokazala bodočnost.

Vsekakor moramo že danes računati s tem, da bo prejšnjo državo strank zamenjala država uradno organiziranih stanov. Bodoči državni zbor Nemčije bo skupščina poslancev stanov, odnosno točneje povedano korporacij, in bo le nekako posvetovalno telo, brez vsake večje ingerence. Korporacije bodo pod vodstvom funkcionarjev ali zaupnikov Narodne socialistične delavske stranke Nemčije, zato bodo njeni pristaši tudi poslanci. Kdor ne bo narodni socialist, ne bo imel pristopa v parlament, odnosno ne bo mogel biti kandidirati. Stranka se istoveti z vlado in z državo, navidezni dualizem se spreminja naznotraj v en sam aparat. Vrhovno vodstvo stranke tvori Hitler in njegovi sodelavci, isti ljudje so voditelji vse državne politike in bodo tudi diktatorji nad korporacijami. Torej popolni fašizem! Razlike med italijanskim fašizmom in nemškim narodnim socializmom so tako le malenkostne, tolikšne kolikoršne zahtevajo specifično nemške razmere.

Diktatura Adolfa Hitlerja se zgoščuje, dobiva polagoma konkretne oblike in vidne smernice. S tem v zvezi je tudi vedno večje poostrevanje režima. Svoboda izginja od nižin do vrhov, saj je odrejena tudi še cenzura za izjave ministrov. Samo Adolf Hitler govori v Nemčiji lahko še kar hoče, kakor Mussolini v Italiji.

Nova silna oboroževanja

AMERIKA SE NE ZANIMA VEČ ZA RAZOROŽITVENO KONFERENCO, IN BO ZGRADILA 21 NOVIH BOJNIH LADIJ. OGROMNI JAPONSKI POMORSKI MANEVRI IN NOVO OBOROŽEVANJE.

WASHINGTON, 3. avgusta. Vedno bolj in bolj se kaže, da nima Roosevelt nobenega interesa več za bodočo pogajanja ženevske razorožitvene konference. To izvira iz dejstva, da je predsednik pravkar podpisal program o izpolnitvi ameriške vojne mornarice. Združene države bodo takoj pričele graditi 21 novih velikih bojnih ladij. Neposredni vzrok za ameriško oboroževanje na morju so predvsem japonski pomorski manevri, ki jih vodi japonski cesar Hirohito pred nosom ameriškega atlantskega visokomorskega vojnega brodogradilstva, ki je trenutno koncentrirano v Tihem oceanu. Prav tako pa je odredila povečanje vojnega brodogradilstva tudi japonska vlada. Zaradi omenjenega najnovejšega ukrepa vlade Združenih držav je novo tekmovalno v oboroževanju med obema velešilama neizbežno.

TOKIO, 3. avgusta. V ponedeljek so se pričeli v zahodnem delu Pacifika največji pomorski manevri, kar jih je Ja-

ponska kdajkoli v svoji zgodovini doživela. Pri manevrih, ki bodo trajali do 25. t. m. in ki jih vodi sam cesar osebno, sodeluje 150 bojnih ladij in brez števila hidroplanov japonske vojne mornarice. Politični krogi smatrajo te manevre kot nekaj odgovor Japonske Ameriki, ki je s koncentracijo svojega vojnega brodogradilstva v Tihem oceanu izzvala silno nerazpoloženje na Japonskem. V zvezi s tem je zanimivo, da se poluradno sporoča, da je sklenila Japonska izpopolniti svoje bojne brodogradilstvo do najvišje stopnje, ki jo dovoljuje londonski pomorski sporazum. Program za prihodnje leto predvideva med drugim tudi zgraditev 110 hidroplanov, moderniziranje 4 križark, zgraditev novih letališč in pomorskih postaj in arsenalov. Za dovršitev in izpopolnitev japonskega vojnega brodogradilstva je predvidenih skupno 760 milijonov jenov, za izpopolnitev japonske vojske na suhem pa 550 milijonov jenov.

Vojaška zveza Francije in Spanije

FRANCOSKA VOJSKA BO SMELA V PRIMERU VOJNE POTOVATI PREKO OZEMLJA REPUBLIKE ŠPANIJE.

PARIZ, 3. avgusta. »Ordre« objavlja senzacionalno vest, da so se zopet pričela pogajanja o francosko-španski vojaški zvezi za primer vojne. Še v času kralja Alfonza in diktatorja Primo de Riverse, se je trudil francoski vojni minister Maginot dobiti od Španske dovoljenje, da sme v primeru vojne srancoska vojska iz severne Afrike priti preko španskega ozemlja v Francijo. Lansko potovanje Herriota v Madrid je imelo isti cilj, do zblizanja v tem vprašanju je

pa prišlo šele sedaj. K letošnjim jesenskimi manevrom francoske vojske, ki bodo v bližini Bordeauxa, so bili povabljeni tudi naslednji španski častniki: polkovnik Morena iz glavnega generalnega štaba, polkovnik Novara, inspektor pehote in polkovnik Balba, inspektor španskega topništva. Priznanje sovjetske Rusije je po mnenju tega lista odvisno le od francosko-španske vojaške zveze. Francija je prevzela v tej zadevi vlogo posredovalca.

Pred spremembami v nemški diplomaciji

ZUNANJI MINISTER VON NEURATH BO ODSTOPIL. NAMESTO POLICNIH DIPLOMATOV, PRIDEJO HITLERJEVCI.

PARIZ, 3. avgusta. Z ozirom na vesti iz Berlina, da se nemški zunanji minister von Neurath ne strinja z napovedanimi premeščenji v nemški diplomaciji, piše Rosenfeld v »Populaire« naslednje: »Ta vest nas ne sme iznenaditi. Smatramo, da se zdi z ozirom na sedanjo politično situacijo v Nemčiji in po padcu Hugenbergar tudi padec von Neuratha neizogiben, vsaj v primeru, če von Neurath ne bo hotel pristati na zahtevo, da

postane slep izvrševalec Rosenbergovih odredb. S stališča mednarodnega diplomatskega položaja sami lahko razumemo, zakaj bosta sedaj nemška veleposlanika v Parizu in Londonu odpoklicana. Najskrajnejši čas je že, da zastopajo Hitlerja izven države njegovi ljudje, to se pravi avtentični nacionalisti in ne poklicni diplomati, ki so pred Hitlerjem bojazljivo upognili svoje vratove.

Oster francoski protest v Berlinu

ZARADI AVSTRIJE IN POSARJA JE FRANCOSKI POSLANIK PROTESTIRAL PRI NEMŠKEM ZUNANJEM MINISTRU.

PARIZ, 3. avgusta. »Agencija Havas« objavlja komunikate, ki pravi, da zasleduje francosko zunanje ministrstvo že več tednov napetost, ki je nastala med Nemčijo in Avstrijo, z vso pozornostjo. Komunikate omenja polete nemških letal nad Avstrijo, pri čemur so bili metani iz letal narodnosocialistični letaki, s katerimi se poziva avstrijsko prebivalstvo k nepokorščini napram Dollfusovi vladi, prav tako pa se podčrtava v komunikatu tudi nemška narodnosocialistična propaganda za priključitev k Nemčiji v Posarju, čigar usoda naj bi se, kakor je znano, odločila šele leta 1935. z ljudskim glasovanjem. Francoska vlada je že stopila v stike z interesiranimi vladami in se z njimi sporazumela, da se zavaruje s primerno intervencijo za vedno pred podobnimi primeri. Francoski tisk pravkar razpravlja o možnosti take intervencije v Berlinu.

BERLIN, 3. avgusta. Francoski poslanik Francois Poncet je vložil zaradi ponovnih poletov nemških letal nad avstrijskim ozemljem, kakor tudi glede narodno

socialistične akcije v Saarskem ozemlju v državnem zunanjem ministrstvu na Wilhelmstrasse energičen protest.

MINISTRI NA BLEDU.

BLAD, 3. avgusta. Včeraj je prispel na Bled z brzovlakom prosvetni minister dr. Stanković, s katerim je prišel tudi bivši minister Svetislav Popović. Popoldne se je sestal minister Stanković z ministrom dr. Kramerjem, ki se mudi na Bledu že od nedelje in je bil včeraj sprejet v daljši avdijenci pri kralju.

OTON SE POROČI Z ITALIJANSKO PRINCESO.

PARIZ, 3. avgusta. »Figaro« poroča iz Rima o bližnji zaroki Otona Habsburškega z eno italijanskih princes. Te dni bosta prispela v Rim bivša cesarica Cita in Oton Habsburški. Uradno se to potovanje razlaga kot romanje o priliki svetega lera.

Vprašanje vojnih dolgov

LONDON, 3. avgusta. Konservativni listi so objavili včeraj jutraj informacijo, da namerava poslati predsednik Združenih držav Roosevelt državam zadolžnicam poslanico, v kateri bo zahteval popolno plačilo decemberskega obroka, in sicer v zlatu. Angleški uradni krogi pravijo, da je očitno še prezgodaj govoriti o takih namerah Roosevelta, ker je sedaj njegova pozornost v polni meri osredotočena na program gospodarstva v Združenih državah samih. V Londonu ni prispela doslej še nobena uradna vest o kakih takih načrtih predsednika Roosevelta.

GANDHI BO ZOPET STRADAL.

BOMBAY, 3. avgusta. Mahatma Gandhi je bil nerednočinjen prepeljan

iz Sabarmatija v jerandsko jetnišnico v Pooni. Pričakuje se, da bo zopet pričel svojo običajno stradalno stavko.

BALBO BO ČAKAL DO 10. AVGUSTA.

SHOAL HARBOURY, 3. avgusta. »Associated Press« poroča, da je general Balbo odgodil start svoje eskadrile k povratnemu poletu zaradi neugodnih atmosferskih razmer. Splošno se smatra, da letala ne bodo mogla odleteti pred 10. avgustom. Najverjetnejše je, da bo moral Balbo kreniti s svojo eskadrilo preko Azorov in ne na Valentio, ker je tamkaj v primeru, da pade gosta megla, pristanek v pristanišču skrajno težaven.

Dnevne vesti

Alojzij Koechler. V splošni bolnišnici je danes dopoldne ob 10. uri umrl upokojeni magistratni ravnatelj mestne občine mariborske g. Alojzij Koechler. Pokojni je studiral v Ljubljani in na Dunaju ter je bil kot okrajni komisar 20. marca 1919. premeščen v Maribor k tedanji občinski upravi. Dne 26. septembra 1921. je bil imenovan za magistratnega ravnatelja. Svojo službo je opravljal do lanskega leta in je bil med uslužbenci mariborske občine zelo priljubljen. Zaradi slabega zdravja je zaprosil lani za vpokojitev in bil letos spomlad vpokojen. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujemo preostalim naše iskreno sožalje!

Hvalenčeve Vere ni več. Zavratna smrt je sinoči pokosila v cvetu mladosti 19letno Vero Hvalenčevo. Pokopali jo bodo jutri ob 16. uri na mestnem pokopališču. Bodi ji ohranjen lep in prijazen spomin, žalujemo preostalim naše najgloblje sožalje!

Nova grobova. V Krčevini je včeraj preminul v starosti 29 let poštni uradnik in rezervni častnik g. Franc Kolar. Pogreb bo v soboto ob 16. uri na pokopališču. V Gradcu je umrla v starosti 44 let žena mariborskega gostilničarja g. Frančiška Emeršičeva. Njeno truplo bodo prepeljali v Maribor in bo pogreb ob pol 17. uri na pokopališču. Naj počiva v miru!

Smrt očeta kranjske harmonike. Predvčerajšnjim je umrl v Celovcu v starosti 75 let g. France Lubas, takozvani oče kranjske harmonike. Pokojnik je bil rojen v Dravogradu, svojo mladost je preživel v Ljubljani, v zadnjem času pa se je preselil k svojemu sinu, ki si je uredil po prevratu v Celovcu lastno tovarno za izdelovanje harmonik. Pokojni Lubas je izdeloval poseben model diatonične harmonike, po katerem je začel izdelovati svoje sloveče instrumente.

Poslovilni večer okrajnega glavarja dr. Marka Ipavca. Sinoči je bil pri »Orlu« poslovilni večer okrajnega glavarja g. dr. Marka Ipavca, ki je premeščen kot banški svetnik v Ljubljano in obenem pozdravni večer novega okrajnega glavarja g. dr. Senekoviča. Večera se je udeležilo precejšnje število zastopnikov oblasti in raznih drugih korporacij. Navzoči so bili mestni župan g. dr. Lipold, višji državni pravdnik dr. Jančič, okrajni glavar Makar, magistratni direktor Rodošek, stolni župnik msgr. Umek, narodni poslanci dr. Pivko, Špindler in Krejči, prota Trbojevič, upravitelj OUZD Stenovec, komisar železniške policije Krajnovič in drugi. Prvi je povzel besedo mestni župan g. dr. Lipold, ki se je v prisrčnem nagovoru poslovil od odhajajočega okrajnega glavarja dr. Ipavca in toplo pozdravil novo imenovanega okrajnega glavarja g. dr. Senekoviča. Nato so spregovorili še v imenu cerkvene oblasti msgr. Umek, v imenu aerokluba in Glasbene Matice dr. Tomlinšek, v imenu mestnega poveljnika polkovnik Popović, nadalje so se poslovili od dr. Ipavca in pozdravili dr. Senekoviča narodni poslanec g. dr. Pivko, prota Trbojevič, okrajni glavar Makar in šolski upravitelj Cvetko. Oba sta se toplo zahvalila vsem za iskrene besede.

Poroka. V ponedeljek se je v cerkvi pri Devici Mariji v Puščavi poročil znani olimpijski svetovni prvak sodnik g. Leon Štukelj z gđ. Lidijo Plemlevo, hčerko znane ugledne Plemlejeve rodbine v Mariboru. Naše najiskrenejše čestitke!

Poroke. V zadnjem času so se poročili v Mariboru: Anton Krainer, delavec in Angela Leskovarjeva, kuharica; Pavel Orgulan, ključavničar in Ana Kokoljeva; Hugon Marušig, železniški uradnik in Helena Rieleva, trg. nastavljenka; Frančišek Budja, žel. ključavničar in Katarina Džurova, šivilja; Ivan Paar, železniški uradnik in Roza Sucherjeva, hišna posestnica; Ludvik Rantaša, kamnoseški pomočnik in Ivana Jarčičeva, tov. delavka. Bilo srečno!

Zdravniška vest. Pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje je te dni opravil izpit za specialista za nosne, vratne in ušesne bolezni g. dr. Sava Aleksič, sekundarij in asistent primarija g. dr. Dernovška pri tukajšnji bolnišnici.

Zgodovinar don Bulić v Rogaški Slatini. Naš znameniti zgodovinar in arheolog msgr. Frano Bulić je prispel kakor vsako leto tudi letos v Rogaško Slatino na zdravljenje.

Iz Glasbene Matice. Zaradi nastopa v št. Ilju in pri Sv. Lovrencu na Pohorju bo imel pevski zbor v petek zvečer skupno pevsko vajo.

Iz združnega registra. V likvidacijo sta prešli Produktivna zajednica v Guštanju in agrarna zajednica v Gornji Polskavi. Izbrisala pa se je Mariborska tiskarna v likvidaciji.

V Zagrebu in Ljubljani je kruh cenejši. Zagrebški peki so pretekli teden znižali cene kruha. Njim so sledili tudi ljubljanski peki, ki so pripravili na poziv ljubljanskega tržnega nadzorstva znižati cene kruha za 50 par pri kilogramu. Kdaj pa se bodo cene kruha v Mariboru znižale?

Delodajalci, obračajte se na Borzo dela za intel. poklice, Delavska zbornica, 4. nadstropje. Uradne ure od 14.—16.

Podaljšanje policijske ure v »Mariborskem tednu«. Za »Mariborski teden« od 5. do 15. avgusta je banska uprava na prošnjo Združenja gostilniških podjetij dovolila za področje mestne policije v Mariboru vsem gostilnam podaljšanje policijske ure do 2. kavarnam pa do 4. zjutraj. Po drugi uri zjutraj se ne smejo več točiti alkoholne pijače.

Na kuncerejski razstavi v okviru »Mariborskega tedna« bo razstavljenih nad 100 živali, predstavljajočih 20 pasem in pa kuhovina iz zajčjih kož. Istočasno bo 13. tm. v Mariboru kongres kuncerejcev iz vse države ter bo ob tej priliki ustanovljena enotna zveza teh društev. Ustanovni občni zbor zveze bo ob 10. uri v Narodnem domu.

Pozor! Konjenica kubanskih kozakov jezdecev priredi svojo prireditev radi nedeljskega slabega vremena v **nedeljo, dne 6. avgusta 1933** ob pol 9. uri zvečer na igrišču ISSK Maribora. Igrišče bo električno razsvetljeno. Vstopnina: sedeži Din 10.—, stojšče Din 5.—, dijaki in otroci Din 2.—. Kozaki.

Neljuba pomota se nam je vrnila v predvčerajšnjem poročilu o krvavem žganju pri Sv. Martinu. Povzročitelj prvega spora ni bil Bežjak, marveč Lešnik. Bežjak je zahteval vpričo svojega dekleta od Lešnika, da vrne dekletu 50 Din ki jih je izgubila nekega večera, ko je bil Lešnik napram njej zelo nasilen in je bil Lešnik prvi, ki je udaril Bežjaka, nakar se je pozneje razvil krvav pretep.

Kongres Zveze mladih intelektualcev. Zveza mladih intelektualcev bo priredila 3. septembra t. l. v Ljubljani svoj prvi kongres, s katerim hoče utrditi svojo organizacijo med mlado inteligenco vseh stanov in poklicev. Zveza je zaprosila za četrtinsko vožnjo.

Ustanovni občni zbor krajevne organizacije JNS v Studencih. Drevi ob 19. uri bo v Klemenčakovi gostilni ustanovni občni zbor krajevne organizacije JNS za Studence. Ker bo na občnem zboru podal svoja poročila tudi narodni poslanec g. Anton Krejči, so vabljeni vsi člani in somišljeniki JNS, da se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu.

Občni zbor krajevne organizacije JNS za V. mestni okraj bo drevi ob 20. uri v gostilni pri Vipavcu. Članstvo naj se občnega zbora polnoštevilno udeleži, vabljeni pa so tudi somišljeniki stranke.

Iz društva Jugoslovanskih akademikov v Mariboru. Odborova seja bo drevi ob 20. uri v društveni sobi. Pridite vsi, ker so na dnevnem redu važne zadeve. — Predsednik.

Redna seja Zveze mladih intelektualcev bo v petek 4. tm. ob 16. (4.) uri v društvenem lokalu. Udeležba je za vse odbornike strogo obvezna. Vabljeni so tudi ostali člani.

Važno za naše čebelarje. Banska uprava opozarja čebelarje na naredbo, ki jo je izdala v zadnji številki »Službenih novic« o prevažanju čebel na ajdovo pašo.

Pri ishlasiu sledi na kozarec naravne »Franc-Josefove grenčice« popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesja, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franc-Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesja, kar često učinkuje izredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franc-Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franc-Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Podlegel je v mariborski bolnišnici za posledicami krogle 49-letni posestnik Fr. Postrak iz Sv. Martina pri Vurbergu.

Beg iz življenja. Po daljšem iskanju so našli predvčerajšnjim obešenega v Poljčanah na podstrešju 45-letnega hlapca Antona Korajžjo. Korajžja je služil za hlapca pri poljičanskem župniku in je bil zadnje dni zelo potr. V smrt pa ga je pognala neozdravljiva bolezen.

Razpisana služba. Okrajno glavarstvo v Šmarjah pri Jelšah je razpisalo mesto poslovođe viničarskega obrta v Šmarju pri Jelšah. Reflektanti naj vložijo prošnje do 1. septembra.

V inženjersko podčastniško šolo v Mariboru bo letos sprejetih 80 mladeničev. Prošnje sprejema do 15. septembra poveljniku šole.

Sprejem učencev v obrtno šolo železniške delavnice v Nišu. V obrtno šolo železniške delavnice v Nišu bo sprejetih 1. septembra 20 učencev. Šola traja 4 leta. Pouk je praktičen in teoretičen. Prošnje sprejema uprava od 24. do 26. tm., na kar opozarjamo starše, ki nameravajo dati svoje sinove v to šolo.

Za danes zvečer napovedani promenaadni koncert je preložen na jutri in bo v mestnem parku zvečer od pol 21. do pol 23. ure. Koncert priredi olepševalno društvo na čast delegatom in zastopnikom združenja jugoslovanskih plinar in vdovodov, ki imajo ob tej priliki komers v kavarni »Park«, potem pa kongres.

Zbor malih mariborskih harmonikarjev bo priredil v nedeljo 6. t. m. ob 18. uri v veliki dvorani Zdraviliškega doma na Bledu pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljeviča Andreja velik koncert, na katerem bo nastopilo okrog 30 malih harmonikarjev pod vodstvom g. Vilka Šušteršiča. Organizatorica zbora je ga Zora Ravnikova.

Nalezljive bolezni v naši banovini. V času od 8. do 14. julija je obolelo za tifusom 49 oseb, za škrlatinko 76, za davico 77, za šenom 32, za krčevito odrevenelostjo 4, za dušljivim kašljem 3, za otročno vročico 2, za grižo 3, za vnetjem možganov, otrpenjem tilnika in priušesno slinovko pa po 1 oseba. Skupno sta umrli dve osebi.

Novo vodstvo Tujsko-prometne zveze. Na občnem zboru Tujsko-prometne zveze je bil izvoljen za predsednika prvi državni pravdnik g. dr. Jančič. Ostali odbor se je na svoji zadnji seji konstituiral sledeče: podpredsednik ravnatelj celjskih magistratnih uradov in predsednik Olepševalnega društva v Celju g. Šubic, tajnik inž. g. Šlajmer, predsednik SPD v Mariboru; blagajnik Bruno Parma, preds. Mariborske zimsko-sportne podzveze in Mariborskega smučarskega kluba; odborniki pa so: Drago Roglič, predsednik občinskega tujskoprometnega odseka in zastopnik mariborske občine, Gjurjo Valjak, predsednik Gostilničarske zadruge in inž. Dietrich, ravnatelj zdravilišča Rogaška Slatina.

»Pesem za Tebe« se glasi naslov filma, ki ga bo predvajal Grajski kino med »Mariborskim tednom«. V glavni vlogi svetovnoznani slovenski tenorist Jan Kiepura, ljubljene kinopublike celega sveta. Vsebinska filma je izborna, godba in krasno petje. Gostje in Mariborčani, ne zamudite te prilike in oglejte si ta sijajni vefilmi!

Grajski kino predvaja od danes naprej izvrstno komedijo »Dva srečna dneva«. Paul Hörbinger, Claire Roiner, Ida Wüst itd. v glavnih vlogah. Od sobote dalje: »Pesem za te«. V glavni vlogi Jan Kiepura.

Kino Union. Samo še danes grandiozni film iz carske Rusije »Rasputin« ali »Demon lepih žen«. V glavni vlogi Konrad Veidt, Karl L. Diehl in Charlotte Ander. Od petka dalje velika veseloigra »Ljubzen in veselje« z Ivanom Petrovičem, Greto Theimerjevo, Teodorjem Loosom, Feliksom Bresartom in Paulom Morgonom.

Živalske kužne bolezni. Po stanju z dne 25. julija je bila svinjska kuga v naši banovini na 96 dvorcih, svinjska rdečica na 47 kuga čebelne zalege pa na 4.

Varnost v našem zračnem prometu. Naša civilna in turistična aviacija se lepo razvija zadnje čase. Mnogi se boje aeroplana, češ, da je še velika nevarnost dvigniti se v zračne višave. V resnici pa je človek v aeroplanu razmeroma bolj varen kakor v avtomobilu. Od leta 1928. se ni v našem civilnem zračnem prometu pripetila nobena nesreča in je število potnikov vedno večje.

Ponesrečeno propagandno letalo. Pretekli terek se je pri Crikvenici zgodila letalska nesreča. Propagandno letalo »Zagreb« je startalo in je v višini 100 metrov nastal defekt v motorju, kar je imelo za posledico, da je letalo treščilo na tla. Smrtna žrtev nesreče je bil blagajnik zagrebškega aerokluba, dočim so pilota hudo ranjenega prepeljali v bolnišnico.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 62 številki: zakon o načrtu konvencije o prisilnem ali obveznem delu; uredbo o spremembi uredbe o povračilu potnih stroškov za službena potovanja sodnih uslužbencev na stroške zasebne stranke; nadalje odločbe o nadaljnji skupnosti zbornice TOI v Ljubljani; naredbo o prevažanju čebel na ajdovo pašo v letošnjem letu; objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in razne objave iz »Službenih novic«.

Sokolska četa Radvanje pri Mariboru. Sokolska četa Radvanje pri Mariboru naznanja vsem bratskim društvom, da priredi 6. avgusta t. l. veliko poletno veselico z jako pestrim sporedom na letnem telovadišču Sokola Maribor I. Ker je čisti dobiček namenjen za ureditev letnega telovadišča čete Radvanje, prosi vsa bratska društva in prijatelje Sokolstva za čim večjo udeležbo. Za jedila in pijačo bo v obilni meri preskrbljeno, za razvedrilo pa bosta igrali dve godbi. Začetek ob 16. uri.

Letno gledališče Sokolskega društva v Rušah. Danes v mraku bodo zapeli »Pod gorjo« topiči. Ob 7. zvečer bo blagoslovitev pohorskega znamenja na letnem gledališču. Kapelico ovenča botra Spela Goriškova, po blagoslovitvi pa pogoste kulkarji ruške imenitnike in dobrotnike oz. prijatelje gledališča. Ljubniški župan g. Jožko Robnik, po domače Čander je daroval kulkarjem srnjaka, seveda živega, ki so si ga pa morali po pravih lovskih in uradnih predpisih posikati in ustreliti sami. Znani jager atek Dolinšek ga je imenitno pogodil, Mulejev Pepek na meh odrli, naša priznana kuharica ga. Lojzka Stani pa ga je dala v pac in ga bo seveda gotovega z omako, delila s ta veliko žilco, vsak pa dobi še poseben ogromen pohorski cmok. Gostilničar pri »Hudi luknji« g. Črnko pa privlači velik sod vina, tistega, ki maček gor sedi. Pravi se z vso gotovostjo, da bo za to »prireditve« precej zanimanja.

Reklamni koledarji trgovcev. Združenoj trgovcev se je naznanilo, da je prišel v Maribor neki potnik z veliko kolekcijo reklamnih koledarjev ter je baje že več trgovcev koledarje za leto 1934 naročilo, da bi jih razdeljevali odjemalcem kot novoletno darilo. Zato opozarja združenje ponovno na sklep predlanskega občnega zbora, da se koledarji od leta 1933. dalje ne bodo več razdeljevali. Ta sklep je obvezen za vse člane združenja in bo morala uprava kaznovati vsakega člana, ki bi ga prekršil enako, kot je s kaznovanjem energično odpravilo razdeljevanje koledarjev združenje trgovcev za mariborsko okolico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14.6 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 14 stopinj C; barometer je kazal pri 18.8 stopinjah 741.8, reduciran na ničlo pa 738.5; relativna vlaga 69; dežja je padlo pol mm.

Jantar v kitovem želodcu.

V bližini Azorskih otokov je ujel neki ribič velikega kita, v čigar želodcu je našel pri obdukciji okrog 50 kg jantaria. ki predstavlja vrednost okrog dva in četrt milijona dinarjev. Ribič se je takoj odpeljal v Lizbono, kjer bo vnovčil ta dragoceni plen

Pod zadružno zastavo!

Napisal ing. Teržan, podpredsednik Združenja jugoslovanskih agronomov in predsednik ljubljanske sekcije

Nikola Jarak, ugleden zadružni delavec v Bosni in Hercegovini, je napisal pregledno in zelo prepričevalno knjigo o zadružništvu pod imenom: »Pod zastavo duginih boja« (pod zastavo mavričnih barv). V zelo priljudni obliki in lepem srbohrvaškem jeziku opisuje na 126 straneh razčlenjeno v pet poglavij o osnovnih pojmihi zadružne organizacije, razdelitvi zadružnih organizacij, pogojih za uspeh zadružnih organizacij, mednarodni zadružni organizaciji in končno o pogledu v bodočnost zadružništva.

Rojstvo zadružne ideje vidi g. Jarak v celi vrsti medsebojnih odnosov človeka do človeka, družbe do družbe, obče, v medsebojnem odnosu celokupnega človeštva v izkoriščanju slabih. To dokazuje z zgodovinskimi podatki. Sebičnost je vzrok — morda glavni in edini — vsemu ponižanju in trpljenju.

Ves današnji gospodarski sistem ječi v neozdravljivi krizi, se krči in išče ozdravljenja. Samo o tem se danes piše in govori, razpravlja povsod, privatno in na mednarodnih konferencah. Narodi in države, organizirani na kapitalističnem sistemu, izgleda, se ne morejo sporazumeti. Njim je tuj izrek »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« Sebičnost, ki jim razjeda srce in dušo, jih je zaslepila. Drvijo neznano kam. V temi iščejo višjih idealov. Z ognjem in mečem, s sirovostjo in brezobzirnostjo do sočloveka gazijo vse, kar ne trobi v njihov rog. Zanimivo je eno! Največ odrešenikov se javlja iz vrst onih, ki so prav za prav povzročili današnjo zmedo in vrtoglavo v vseh gospodarskih področjih. »Po njih delih jih spoznate.« Zato bo delo teh odrešenikov ostalo prej ali slej brezuspešno, ker nimajo drugih ciljev in želja, kot ozdravljenje bolnega in izčrpanega ljudstva samo zato, da bo to ljudstvo zopet »spodobno« za novo izkoriščanje. Jasno pa je postalo, da je današnji kapitalistični sistem, skupno z gospodarskim imperikalizmom, odigral svojo vlogo.

Danes se ne more več postavljati vprašanje: Kako odstraniti izrodke in nekatere metode privatno-kapitalističnega gospodarskega sistema. Niti se ne more govoriti samo o tem, kako ublažiti zle posledice tega sistema. Občestvo išče nov družbeni red, v katerem bo, ako ne povsem, vsaj kolikor je to v praktičnem življenju mogoče, medsebojno izkoriščanje med pojedinci, kakor tudi med posameznimi stanovi in narodi, omejeno na najmanjšo mero.

Osební profit in dobiček, ki je karakterističen za privatno-kapitalističen sistem in edina vzpodbuda za delo, se mora zamenjati s službo občestvu in preskrbo

vseh potreb občestva. G. Jarak žaključuje, da je zadružništvo najsigurnejše jamstvo, da se uvede zgoraj omenjeni medsebojni odnos in da bosta vladala družbeni mir in socialna pravičnost.

Zadružništvo je socialen pokret, ki je vzklik v bedi in ponižanju najširših narodnih slojev. Zadružništvo nima namena, da ruši eno suženjstvo zato, da spele in pripelje narode v drugo suženjstvo. Zadružništvo stremi za obćim blagostanjem vsega občestva. Zadružni gospodarski sistem je v razmeroma kratkem času položil izpit in dokazal, da je dorastel in sposoben, da reši najtežja gospodarska in socialna vprašanja današnje dobe. V dokaz temu naj služijo dovršene zadružne organizacije na Danskem, ki so prevzele večji del produkcije in trgovine. Danska je bila pred zadružništvom siromašna zemlja, danes je država, ki se z največjim uspehom bori proti vseobčji svetovni krizi.

Po zgledu danskega zadružništva se je organizirala siromašna zaostala Finska. Danes lahko služi Finska v gospodarskem in kulturnem pogledu za vzgled. Švica je povsem preprežena z nepolitičnim zadružništvom. Tu je najmočnejše zadružništvo, ki bo v kratkem doseglo, da bo celokupna prehrana švicarskega naroda organizirana zadružno. Na Angleskem je delavstvo vzorno organizirano v zadrugah in preko polovice celokupne angleske trgovine izvršujejo zadruge.

Slične uspehe zadružništva bi lahko navedli, v večji ali manjši meri, iz ostalih držav. Pri kulturno visoko stoječih narodih je zadružništvo najlepše razvito. Da so pa ti narodi prišli na to stopnjo, se morajo zahvaliti zadružni ideji. Kulturni, gospodarski napredek in zadružništvo so v neposredni organski zvezi. Potom zadružništva so narodi v našem stoletju gospodarsko močni. Poboljšanje gospodarskega položaja je temeljni pogoj za kulturni napredek najširših narodnih slojev. Zato tvori zadružništvo — gospodarska moč — kultura, trikot današnjega in bodočega ustroja družbe.

Mi Slovenci imamo dokaj malo zadružne literature, ki bi služila našemu narodu kot učbenik in katekizem. Pri nas je zadružništvo poznano samo po posojilnicah in hranilnicah. To je bilo v prejšnjem stoletju zelo važno zadružno delovanje. Takrat je zadruga rešila malega človeka iz grabežljivih prstov vaških skupuhov in ožeruhov. Danes pa so potrebe tega malega človeka, malega in srednjega kmetiča, obrtnika in delavca, mnogo obsejnejše in bolj zložene. Toda tudi tem današnjim potrebam odgovarja zadružna oblika in najpopolneje ustreza vsem vprašanjem od vseh ostalih družbenih oblik.

Vse to, kaj je zadružništvo, kako se je razvilo, kakšno nalogo je že izvršilo v človeštvu in kaj še bo in v kateri smeri se bo to razvijalo, nam je lepo poljudno in na kratko opisal naš dobri in idealni zadružnik Miloš Štibler. Njegovo zadružništvo I. in II. del, ki ga je izdala »Kmetijska Matica«, je pravi biser v slovenski socialni literaturi. Žal, da je ta vsakemu Slovincu prepotrebna knjižica tiskana samo v nekaj tisoč izvodih. Lepi in potrebni nauki o zadružništvu bodo zopet ostali omejeni v vrstah samo nekaterih. Široki narodni sloji pa bodo še naprej ugrabili v globokem premišljevanju, dolgo v temne noči, kako najti pot, ki bi imela

vsaj neke, tam daleč, svetlo luč, ki bi jih navdajala z upom in močjo, da bodo izšli iz današnjega trpljenja in bede, iz današnjih težkih okovov kapitalistične človeške družbe v boljšo, prijetnejšo duševno in socialno enakopravnejšo obliko sočutja človeške družbe. Najmlajša generacija naj posveti vse svoje proste sile, da se prvo sama poglubi v zadružništvo in se v njem izkristalizira. Nato pa naj gre med ljudstvo in ga prekvasi do dobrega! Ne samo na zunan, v narodno dušo mora zasaditi zadružno cvetko!

Pri tem delu pa bo dobra in krepka opora tudi Jarakova knjiga, kateremu na tem mestu izrekamo priznanje.

Železniško postajališče na Teznem zasigurno

V ponedeljek je bil komisijski ogled radi bodočega postajališča Tezno. Na križišču železnice in ptujske ceste je pozdravil pet strokovnjakov železniške direkcije, nadalje okrajnega glavarja g. Markarja, narodnega poslanca g. Krejčija ter vse gg. zastopnike 7 okoliških obćin in druge interesente za to postajališče predsednik »Odbora za gradnjo in postavitev železniškega postajališča Tezno«, želeč čimprej in harmonični uspeh k želji prebivalstva vse širše okolice, 30 do 40 tisoč duš, po takem postajališču.

Celokupna komisija z ostalimi udeleženci je pregledala teren za to postajališče in so se strokovnjaki železniške direkcije odločili za gradnjo tega postajališča na parceli g. Kovačiča, ki leži ob prehodu železnice blizu petega mariborskega okraja in veže sijajno občine: Pobrežje, Radvanje, Razvanje, Studenci, Zirkovce, Dogoše in D. M. Brezje kot mejašice. Konstatiralo se je, da je ta prostor najprikladnejši za vso širšo okolico in pri danih razmerah tudi najugodnejši. Postajališče kot ako bo usrežalo vsem zahtevam široke okolice in pride kot najcenejše v poštev.

Vsi navzoči zastopniki mariborskega petega okraja ter sedmih okoliških obćin so pozdravili to odločitev železniške direkcije najpristraneje. Konstatiralo se je, da bo frekvenca na železniškem postajališču Tezno tudi za železniško upravo več ko zadovoljiva. Desetletna želja trideset do štirideset tisoč prebivalstva po takem postajališču bo torej sedaj vendarle izpolnjena.

Prihodnje dni bodo potrkali na vrata interesiranega prebivalstva za to poblašćeni nabiralci prostovoljnih denarnih prispevkov. Takrat naj pokaže prebivalstvo vsega desnega brega Drave, da se zaveda koristi tega postajališča za sebe in svoje potomce. Naj nikdo ne odkloni prostovoljnega prispevka, ampak podari vsakdo, kdor le more, primeren znesek za to postajališče, kakor že rečeno, sebi in svojim otrokom v trajno korist!

SIRITE »VEČERNIK«!

na sama nikomur ni postregla niti z najmanjšim migljajem — in pred njenim ledeno vlnudnim nasmeškom je utihnilo vsako vprašanje.

»Sanjača vsakega mi pribijte na križ...« so skandirala neumorna kolesa — — —

Jana se je bila sama pribila na križ. Bog ve, kakšne ideje je hotela oživetvoriti, kakšne ideje je iskala, kaj je našla zase v svojem precej pestrem življenju. Gotovo pač se je predčasno izčrpala v raznovrstnem, najbrž pretiranem delu in zapadla jetiki — in sedaj ne vem: ali je v neki brezbriznosti zase prezrla pravi trenutek za uspešno zdravljenje — ali pa je umrla, ker je hotela umreti?

Zadnjič sicer nisem opazila nikake trpkosti v njej; vse njeno bistvo je preželo globok, vase zatopljen mir, ki se poraja, iz ravnovesja vseh sil in ki jo je delal tako ljubeznjivo in nenavadno zaupno.

»Veš, mladostniku je težko: resničen pa velikopotezen bi rad bil — pa naleti vsepovsod na nepredvidene težkoče. Toda potrebno je to: tako vsaj spoznava gonilne sile resničnega življenja in se lahko znajde v njem — srečen, kdor takrat, ko še razpolaga s svežim zdravjem. Glej, Marjanu n. pr. zahvaljujem mnogo spoznanj — saj res, nikoli ti nisem ničesar povedala. No, do drugič ti bom poiskala nekaj golniških stilističnih

Sport

Velike veslaške tekme za prvenstvo Maribora bo priredil v nedeljo 6. tm. ob 9. uri na Dravi »Studenški sportni klub«. Na večer prej bo ob 20. uri bakljada na Dravi.

Veliko sokolsko akademijo bo priredila v času »Mariborskega tedna« mariborska Sokolska župa.

Senzacija »Mariborskega tedna« bo nedvomno mednarodno propagandno skakanje na Mariborskem otoku v nedeljo 13. t. m. ob 16. uri. Sodelovali bodo reprezentanti Avstrije, evropska prvaka Staudinger in Eppljeva ter jugoslovanska elita.

CFR Bucuresti premagal Sanda. Romuni so tudi drugo tekmo v Subotici odločili v svojo korist, in sicer so premagali Sanda v razmerju 1:0 (1:0).

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo. V nedeljo 6. t. m. se bo radi meddržavne tekme Jugoslavija:Češkoslovaška odigrala samo ena tekma, in sicer se bosta srečala v Beogradu Vojvodina in Bask.

Dame ZKD teniške prvakinje. Finalna tekma za damsko teniško prvenstvo klubov med ZKD in Teniškim klubom Odžadci se je končala z zmago Zagrebčank s 4:1.

Tekmovanje za lahkoatletsko prvenstvo Maribora bo 12. in 13. t. m. na igrišču SK Rapida.

Hermes v Čakovcu. Ljubljanski ŽSK Hermes bo v nedeljo 6. tm. gostoval v Čakovcu ter odigral proti Čakovečkemu SK prijateljsko tekmo.

Tour de France. V najtežji francoski in svetovni kolesarski dirki, ki se je vršila na 4400 km dolgi progi po celi Franciji, je zmagal Francoz Georges Speicher. Tudi med moštvii je Francija na prvem mestu v času 444:32:50. Nadalje so se plasirali tako-le: 2. Belgija 445:53:45, 3. Nemčija 447:23:14, 4. Švica 448:45:23 in 5. Italija 449:51:00.

Teniška ekipa SK Rapida v Celju. V nedeljo 6. tm. se bo odigral v Celju teniški dvomatch SK Rapid:Smučarski klub Celje.

vaj; saj razumeš, spočetka nisem vedela, kaj naj počnem s sedanostjo, pa sem mislil posegla nazaj... Sedaj pa, ko sem našla tudi tukaj toliko lepega, mi ni več dolgčas. Poglej n. pr. naše ponosne gore! Ali ni v njih nekaj iz resnobe in bogastva večnosti?...»

Dva tedna kesneje me je brzojavka pozvala k njenemu mrtvaškemu odru.

Po pogrebu mi je šef-zdravnik izročil debelo pismo.

Mudilo se mi je na postajo. Šele na vlaku, ko sem bila sama, sem raztrgala ovitek.

»Sanjača vsakega mi pribijte na križ...« so ječala hitra kolesa — jaz pa sem čitala, čitala...

(Se bo nadaljevalo.)

Spominjajte se CMD

Praktičen človek.

Dva trgovca se pogovarjata. Eden izmed njiju vpraša:

— Kaj je res, da ste dali svojemu blagajniku edinko za ženo?

— Res. In mislim, da sem prav dobro in praktično ravnal. Zakaj, ko bi mojemu blagajniku kdaj prišlo na misel, da pobegne z mojim denarjem, naj ima vsaj moi otrok nekaj od tega...

M. Almari:

Obisk

Te dni je umrla na Golniku Jana M. Pri pogrebu — pa kaj bi govorila o tem!

Pozno ponoči sem se peljala proti domu. Usipajoče se iskre so risale blesteče črte na temni zrcalni ploskvi rahlo žvenketajočega okna — in pisale kakor z Morsejevimi znaki: Jana — Jana — — — da bi nam bilo življenje vsaj kratek le dan! Pa ni, pa ni. V blaznem vrtincu med sabo borečih se sil ugasne, še predno je lasno povsem zagorelo — Jana, Jana...! Kolesa pa so z jekleno trdovratnostjo pribijala, vedno iznova pribijala na uporne tračnice Goethejev stih, ki sem se ga bila spomnila po zadnjem razgovoru z Jano: »Jeglichen Schwärmer schlagt mir ans Kreuz im dreissigsten Jahre — — —« To je bilo pred štirinajstimi dnevi. Lahka vročina je žarela v Janinem obrazu in mu dajala videz svežine in zdravja. Govorila je precej in živahno, dasi z nekoliko slabotnim glasom; obujali sva tudi nekaj spominov iz najinih študijskih let na višji pedagoški šoli v B.

Na moje začudenje je omenila tudi Marjana, ki je bil v B. dolgo časa njen stalni spremljevalec. Dobro se spominjam, kako se je temu njenemu »razmerju« vse

kle družiti s tem manjvrednejšem! Ljubezen je res slepa...»

Čudilo: »Da se more tako inteligentno delovati? Ljubezen? Moja mlada tovarišica ni izgledala, kakor da jo je bil ranih rahlo-krilli Amor; posečala je mnogo raznovrstnih predavanj, kar je gotovo ustrezalo njenemu v širino posezajočemu duhu, in študirala je z mirno, nedeljeno pozornostjo. V ožji družbi pa je svirala in prepevala — včasih z neko pobožno resnobo, večinoma pa je z lahko podčrtano šaljivostjo ali pa s prekipevajočim ognjem.

Ljubezen?? Le enkrat sem videla Jani v sanjavo in vendar tako čudno resno dušo — ko je pričela z arijo:

»Vedno smehljam se veselih oči in zadovoljen sem, kar se zgodi! Smejem se —«

Sredi stavka je utihnila. Strune so še brnele, ko je rekla odločno: »Človek ne bi smel kultivirati dobrote.« — In po kratkem molku je pristavila tišje, počasi: »Ubija sebe in zavaja k laži — zaključkom one, ki jim hoče biti dober.« Solze so zatrepetale na njenih vekah. V mučni tišini smo iskali zvezo med pesmijo in temi tako nepričakovanimi stavki — Marjan?! —

Kmalu nato je bilo Janine »ljubezni« konec. Nihče ni vedel, kako, zakaj. Ja-

Marlj Skalan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Motite se,« je vzkliknila nervozno Moraja. »Ne bom vam govorila o njegovem političnem delovanju, ker zaradi tega nisem prišla k vam, da bi se tudi tu moglo najti marsikaj zanimivega, zato se omejujem samo na ljubezensko zadevo. Govorice, ki ste jih slišali, niso bile pretirane, marveč celo še premile. Dejstva so taka, da morala od onega trenutka, ko je Doljan stopil v naše mesto, vidno pada. Po mojih točnih informacijah bi mogli nastati največji škandali. Toda niti to ni najvažnejše. Do poti k vam me je prisililo nekaj drugega. Gre za politično stran zadeve. Lahko bi se utegnili zgoditi, da bi Doljanove ljubezenske afe-re razburkale našo javnost in povzročile sovražstvo ali celo upor proti naši višji družbi in s tem proti vladi sami. Nekaj upornega tli v našem ljudstvu in samo svoji neutrudljivi čuječnosti se mora vlada zahvaliti, da smo preživeli zadnje stoletje v relativno velikem miru in redu. Načelo voditeljev našega ljudstva je bilo vedno, ohraniti podmorje ločeno od vsega ostalega sveta. Naši veliki predniki so se dobro zavedali, da bi vsak stik med nami pod oceanom in med onimi nad

njim povzročil začetek konca našega mirnega razvoja ter se tem naše visoke kulture in civilizacije. Nikdar se doslej ni zgodilo, da bi kdorkoli od ljudi nad morjem prišel v Oceanopolis. Ženska sem, vendar mislim, da je vlada storila veliko napako, ko ga je sprejela v vrste meščanstva. Bilo bi mnogo bolje, ko bi bili njegov prihod do nas preprečili z njegovo smrtjo.«

»Zdi se mi, da pretiravate,« je menil Nubis. »Nikakor ne morem razumeti, kako bi mogel en sam človek postati enkrat tako nevaren vsemu našemu ljudstvu? Kaj naj stori? Na razpolago so nam vsa sredstva, s katerimi lahko vsak trenutek preprečimo tudi najmanjšo njegovo namero delovanja proti vladi.«

»Če ne bi imel stikov tudi z našim vladajočim razredom,« je ugovarjala Moraja, »potem bi bilo morda zares tako. Ti stiki so pa nevarni!«

»Na kakšne stike mislite?«

»Oseb vam ne maram imenovati, ker bi s tem stvari več škodovala kakor koristila. Bodite prepričani, da so moji razlogi trdni in da sem storila svoj sklep po

dolgotrajnem opazovanju in zelo treznem premišljevanju.«

»In kakšen je ta vaš sklep?«

»Obrzložila vam ga bom, na kratko. Omenila sem že, da je vse zmede krivo to, da se Doljan po svoji zunanosti preveč razlikuje od ostalih naših moških. Iz tega spoznanja se da napraviti en sam logičen zaključek, ki nam narekuje nadaljnje postopanje. Po mojem mnenju je treba Doljanovo zunanost spremeniti tako, da se ne bo razlikovala od zunanosti drugih. S tem bo tujec izgubil večino svoje privlačnosti in vpliva na javnost, zlasti na žensktvo.«

»Torej mislite, naj bi Doljana spremenili s pomočjo znanosti naše medicine?«

»Da, to menim!« je vzkliknila Moraja. »Zaradi tega sem tudi prišla k vam.«

»Dobro, toda samo kako naj to storimo?« je odgovoril Nubis. »Doljan je bil po svoji prisegi sprejet v naše občestvo in je s tem postal popolnoma enakopraven član našega ljudstva. Po naših zakonih pa ne moremo nikogar prisiliti, da bi se prostovoljno odrekel svoji, bodisi fizični ali psihični individualnosti. To se mora zgoditi samo v primeru, če zahte vajo zares nujni in veliki interesi celokupnosti, toda tudi to samo takrat, če o stvari razpravlja in sklepa senat via-de. V tem primeru mora biti sklep soglasen.«

»Potem je pač treba,« je dejala Moraja, »da svet o tem sklepa.«

»Sklepati more,« je pojasnjeval Nubis, »samo tedaj, če kdo stavi uraden predlog. Kdo naj ga stavi? Vi?«

»Nikakor,« je vzkliknila Moraja. »Ne maram, da bi se imenovalo v tej zvezi moje ime. Zaradi tega tudi nisem hotela govoriti s svojim očetom. Izbrala sem si rajše vas kot njegovega tajnika. Zdi se mi, da morete prav vi najlažje staviti tak predlog in ga tudi v svojem imenu zastopati. Glavno je, da pridobite zanj mojega očeta, senatorja Tutalisa.«

»In če tega predloga ne bo hotel sprejeti?«

»Zanašam se popolnoma na vaše velike diplomatske sposobnosti. Govorite mu o nevarnosti, ki se pripravlja miru in redu našega ljudstva, pa sem trdno prepričana, da bo uklonil. Prosim vas, ne imenujte nikjer mojega imena; predvsem pa ne povejte, da je ta iniciativa moja.«

»Dobro je, gospodična,« je naposled dejal Nubis. »Poizkusil bom storiti vse kar bom mogel. Najprej bom pridobil za stvar vašega očeta, nato se bom lotil ostalih dveh svetnikov senata vlade, naposled pa še predsednika Semisa Ramisa. To bo najtrši oreh.«

»Menite?«

»Ne boste nikomur črhali besedice o tem, kar vam bom povedala?«

»Ne bom.«

»Mi prisežete?«

»Prisežem.«

(Dalje prihodnjič.)

Kožuhovina iz pličjega perja

V laboratorijih vseruskega kožuhovinskega trusta v Leningradu so bili nedavno končani poskusi pod nadzorstvom znane profesorja Kuznecova, pri katerih je bilo vse delo posvečeno možnosti predelovanja perja divjih ptic v — kožuhovino. Sedaj je profesor Kuznecov objavil rezultate tega svojega dela. Za svoje eksperimente je uporabljal perje pelikanov, stepskih ptic, galebov, divjih labudov in divjih rac, ki imajo zelo lepo perje, ki pa je obenem tudi zelo trpežno. Ta nova »pernata kožuhovina« se bo uporabljala za izdelovanje šalov, čepic in otroške konfekcije. Vsi ti predmeti so predvsem namenjeni izvozu. Doslej je bilo pripravljeno perje 15.000 ptic.

Potnik številka 10.000.000

Pred dnevi je proslavila nemška paroplovna družba »Norddeutscher Lloyd« 75-letnico svojega obstoja. Na parniku »Bremen« se je vozil med drugimi pot-

niki v New York tudi student glasbe iz Chicaga James Ferguson, ki je imel srečo, da je bil desetmilijonski potnik na parnikih omenjene družbe na progi Bremen — New York. Fergusonu je to sporočil kapetan parnika na svečan način, nakar je dobil brezplačno častno vozovnico in celo kupico lepih spominskih darov.

Neprijetnost gospoda z dolgo brado

V berlinskem živalskem vrtu je sedel pred dnevi neki starejši gospod z gosto sivo brado na klopi in zadremal. Ko se je prebudil, je zašlišal okrog sebe brenčanje čebel in opazil, da se je obesil na njegovo brado težek roj čebel. Neprijetno presenečeni gospod je imel toliko prisotnosti duha, da se ni premaknil, temveč je samo poklical na pomoč neke pasante, ki so telefonirali po čebelarje. Ti so se kmalu pripeljali z avtomobilom in ogreblji roj. Starec se je zaklel, da si da takoj obriti svojo nesrečno brado.

Po dolgi mukepolni bolezni in previdena s svetotajstvi je včeraj izdihnila svojo blago dušo v cvetu mladosti naša nad vse ljubljena hčerka in sestra, gospodična

Vera Hvalenc.

Pogreb bo jutri v petek, dne 4. avgusta 1933 ob 16. uri iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 5. avgusta ob pol 9. uri v frančiškanski cerkvi.

Maribor-Ljutomer, dne 3. avgusta 1933.

Josip in Marija Hvalenc,
oče in mati

Vida, Boris, Milena,
sestri in brat

2811

ter ostalo sorodstvo.

Mali oglasi

Službo dobi

ZASTOPNIKA

za prodajo premoga proti proviziji za Maribor in okolico sprejme trgovina drv in premoga Maribor, Prešernova 19. Vprašati tam od 2.—4. ure popoldne! 3003

Zgubljeno

V KOČI NA KLOPNEM VRHU

je nekdo pomotoma vzel mojo rdečo golf jopico v nedeljo dne 31. julija. Prosim dotično osebo, da jo odda proti nagradi v koči ali v novi šoli v Rušah. 2808

Prodajam

ENODRUŽINSKO HIŠO z vrtom poceni prodam. Stan. 2810
ko Vrazova ulica 13.

HIŠE Z VRTOM pri Mariboru za 12.000, 20.000, 30.000, 40.000 Din prodaja Posredovalnica, Maribor. Fran. 2807
Čiščanska ulica 21.

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE takoj oddam odrasli družini. Meljska cesta 59. 2809

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Tarzan II. del je izšel

Dobite ga v upravi »Jutra« in »Večernika« Maribor, Gosposka ul. 11

Marlja Koechler naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Mirana in Marjance, da je njen predobri blagi soprog, gospod

Alojzij Koechler

magistratni ravnatelj v p.

danes po dolgem mukepolnem trpljenju previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Slovesna blagoslovitev trupla bo v soboto 5. avgusta ob 8. uri zjutraj v stari mestni mrtvašnici v Strossmayerjevi ulici, nakar bo krsta prepeljana v Ljubljano, kjer bo pogreb istega dne ob 16:30 uri.

Sv. maša zadušnica se bo brala v mariborski stolnici v ponedeljek 7. t. m. ob 7. uri zjutraj.

Maribor, dne 3. avgusta 1933.

2813